

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:

Administrațiunea tipografiei archidiecezane, Sibiu, strada Măcelarilor 47,
și la expedițiunea de inserțiuni Haasenstein & Vogler în Viena, Praga, Budapesta etc. etc.
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 37.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Sibiu, 1 Decembrie.

Este lucru ciudat în viața constituțională a Ungariei. Din criza ministerială a resărit același ministeriu cu o modifi cațiune neînsemnată. Dar în același timp partida, carea este baza ministeriului, se sfărîmă, căci membrii și încă membrii de frunte părăsesc unul câte unul și în grupe partida.

Dacă se va continua deserțiunea acésta, ministeriul se va pomeni într'o di fără spriginul de lipsă și va fi constrins, sau a se duce, sau a disolve dieta și a face un nou apel la alegătorii din țară.

După cum stau astăzi lucrurile în cazul dintăiu am avé în curénd o crisă nouă ministerială; în cazul al doilea criza ministerială s'ar amâna pe un timp ôre-care; de urmat însă tot ar trebui să urmeze.

Când s'ar puté separa afacerile interne de cele externe, încât să nu aibă îniriurîntă unele asupra celorlalte, criza s'ar împăca ușor. În cazul acesta nici criza nu ar avé loc. Din desbaterile în parlamente și în delegațiuni se vede, cât sînt de împletite afacerile externe în cele interne. Și cum nu vor fi? când participarea statului nostru la afacerile externe nu se pôte fără de a lua cetățenii statului nostru asuprași sarcina cheltuielilor și, precum ne-au arătat evenimentele din vara, trecută, și sarcina jertfelor de sânge.

Ací este dar greutatea, care face criza complicată. Cetățenii trebuie să și tragă bine sama, pe ce se dá asudórea și sângele lor. Și în privința punctului acestuia sunt de acord, afară de partida guvernamentală, părerile tuturor cetățenilor de dincolo și de dincóce de Laita, de și din deosebite puncte de vedere.

Magiarii și Nemții își tem hegemonia de până acum și de aceea sunt în contra politice, din care li e témă, că se va nasce împărțirea hegemoniei cu Slavii; câți nu se tem de pierderea hegemoniei se tem de o precipitare

într'o reacțiune absolutistică sau într'un conflict nou cu vre-o putere învecinată, fără de a avé vre-o garanție într'o reușită, care se cumpănescă jertfele de asudóre și sânge. Temerea de o parte în pierderea hegemoniei, de altă parte în nesiguranța viitorului și în neresplătirea jertfelor cu drepturi meritate constituționale, potențază forța și iuțala motorului, care până la un loc îi duce pe toți pe cărarea neîncrederei cătră guvern. Causă destulă de îngrijire pentru ceea ce va avé să urmeze dincolo de rezultatul neîncrederei cătră guvern, adecă pentru ceea ce va avé să urmeze după ce va isbucni nouă crisă.

Mijlocul de a vindeca bóla situațiunei cu o crisă ministerială, în împregiurări ca cele de față, ni se pare nesuficient. O crisă ministerială născută din o crisă parlamentară, între atâtea temeri și dorințe nebăgate în samă și nimica mai departe, ar deschide porți largi la șireaguri de confusiuni mai rele și mai periculoase ca reul de până aci. O parte din nemulțămîții de astăzi ar căuta să se consolideze și mai bine în hegemonia de până acum; altă parte ar căuta, ca în locul hegemoniei să se pună în lucrare dreptul egal pentru toți și nu numai pentru una sau altă naționalitate favorită.

Deslegarea cea mai bună și cea mai durabilă ar fi, când nemulțămîții dintr'o parte ar căuta modalitățile după care să ajungem la mulțămirea tuturor naționalităților. Însă despre acésta nu vedem făcându-se nici pomenire în castrele hegemonilor nostri, cari sînt nemulțămîți cu puterea de astăzi ca și cei hegemonisați.

Când ar fi nisuița de a mulțămi după dreptate și echitate pre tóte naționalitățile din monarhie o nisuița comună a tuturor nemulțămîților, ar fi dat și terenul comun pentru toți nemulțămîții, ar fi și programa comună curénd făcută și înaintea acestora ar căde temerea de pierderea hegemoniei,

ca un ce superfluu într'un stat constituțional, care pretinde a se basa pe egala îndreptățire înaintea legii, ar căde temerea de preponderanța slavică, ar căde temerea de reînvierea reacțiunei și în sfârșit temerea de ori ce atac din afară.

Timpul ar fi fost și până acum, ca din partea acelor chiămați să se lucre pentru o sănătósă reconstruire a referințelor din monarhie. Ceea ce nu s'a făcut până acum, ori din care motive, ar trebui să se facă până nu va fi prea târziu.

Cu nerăbdare am căutat, dóră dăm printre cele multe lucrări pentru distrucțiune și preste ceva ce este chiămat a reconstrui. Se pôte că sîntem prea nerăbdători, căci așa ceva are să urmeze.

Trecutul este o dovadă pré de prins cu mâna, că de câte ori am așteptat, am așteptat numai pentru ca să mai așteptăm, — va să đică, în zadar.

Revista politică.

În cercurile guvernamentale este bucurie mare de învingerea parlamentară a contelui Andrásy în delegațiunea austriacă, în carea nu i s'a dat vot de încredere ministrului, dar nici vot de neîncredere. Oficiosele, pentruca să dea pond mai mare bucuriei lor, sînt așa de necumpletate, de amestecă și pe monarch în luptele parlamentari, pentrucă đic, că învingerea lui Andrásy a fost sprigină de împératul. Împératul primind deputațiunea din Lemberg în afacerea conductului de facile în onórea lui Hausner a desaprobat atitudinea acestuia și a dat espresiune dorinței, că lucrurile în Lemberg se vor întórce la starea lor dinainte de agitațiunea pentru conductul în onórea lui Hausner.

Într'aceea partida guvernamentală din Budapesta continuă a se impuțina. Au mai eșit din partidă și Dem. Lica deputatul Sebeșenilor.

Împărecherea în partida liberală s'a ivit și în delegațiunea ungaréscă. În comisiunea centrală a delegațiunei austriace Falk a făcut o moțiune privitoare la proiectul creditului de 33 milioane pentru întreținerea trupelor de ocupațiune pe 1879, prin care pentru trupe să votéză un pașal de 20 milioane pe lângă reserva, ca suma acésta să se compute mai târziu, când dieta Ungariei va fi avut ocaziune, a se pronunța asupra raportului celor două provincii cătră monarhie și când dieta va fi în pozițiune, de a vota sume pentru ocupațiune. Moțiunea acésta a fost sprigină de Zsedényi. Hegedús face altă moțiune, de același cuprins, ca și cea a lui Falk, dară mai palidă, mai fără colóre, înse fără a atinge apriat motivul constituțional pentru care se votéză numai pașal și nu creditul de 33 milioane. Falk s'a necăjit și a și depus referada.

Cestiunea împrumutului comun, de care am făcut amintire cu altă ocaziune, se ventilează acum în presa din Viena. Părerile în privința acestui împrumut sînt împărțite, căci pe când în Cislaitania nu voiesce nime se scie de elu ce va, în Ungaria are a se pune cât mai curénd înaintea dietei spre a fi desbătut și pôte și primit.

„Deutsche Zeitung“ scrie în privința împrumutului într'o corespondență din Budapesta între alte următórele:

„În cercuri, cari sînt aprópe de guvern (unguresc) se vorbesce cu multă ostentațiune și despre eventualitatea, că senatul imperial (austriac) va respinge împrumutul comun. Nu se pôte realiza împrumutul comun și nu se pôte vinde renta ungaréscă — se vor crea note de stat ungaresci cu care nu se vor plăți cametele datoriei de stat ung., ci competența erogațiunilor comune și a datoriei generale de stat. Senatul imperial se va vedé atunci pus înaintea alternativei: sau de a primii

FOIȚA.

Esposițiunea dela Paris.

II.

Din Viena până în Paris.

Împregiurimea: Schönbrun, Kahlenberg, Luxenburg. — Dealungul rîului Viena. — Pe malul Dunărei. — Prin Bavaria sudvestică. — München, Bavaria sudostică, Veneția svabică. Lacul brigantin Elveția nordică: cantonul Zürich, dealungul Rhinului, — productivitatea Elveției. — Prin Alsacia. — Prin Franția, de latorele Senei și pe valea Marnei.

(Urmare).

Înaintăm dealungul Rhinului și sosim la scaldele sárate dela Mumpf, unde în drépta, dincolo de Rhin, avem aspecte frumóse asupra délurilor dinaintea vestitei „Păduri Negre“, presărate cu sate badense.

Acum sîntem în cantonul Argau și sosim la Rheinfelden, orașel cu 2800 loc., unde stânci colosale forméză un pârte gigantic și tot odată pitoresc al Rhinului, carele aci are o vultóre periculósă.

Cevaș mai departe trenul ne duce preste un gat înalt construit într'o lungime de 2400 m. dealungul Rhi-

nului și la Basel-August, — Augusta Ruracorum, — unde zac ruinele unui amfiteatru și unui aquaduct roman. Aprópe de aci eșind dintre déluri plantate cu vii și cu pomet vedem în drépta monumentul lui Iacob: „Helveția đeiței de victorie“, o statuă spre aducere aminte, că aci în anul 1444 o mână de Elvețiani, adecă 1200 de ómeni, până ce au căđut cu toții ca eroi, au împedecat înaintea armatei Dauphinului de Franția, carea consta din 30,000 combatanți. Dauphinul vedénd acest eroism esemplariu nu cutedă a pètrunde în inima Elveției, ci a încheiat pacea de bună voia. Colonia de ville frumóse, ce se estinde dincolo de monument ne spune, că sosim la Basel, ultimul oraș elvețian.

Înainte de a părăsi Elveția, vom resuma în câte-va cuvinte starea culturală și productivitatea Elveției.

Însușirea pământului ținuturilor, prin cari am trecut, ne arată apriat, că cultura de vii și de póme forméză baza averii națiunale, iar statistica ne spune, că venitul curat din vin și póme face pe an 1000 milioane franci.

— Din contră agricultura este subordinată și preste tot cultura suprafața pământului stă înapoi tuturor celorlalte țeri. De altă parte mulțimea de pășuni pe Alpi și câmpiile din vâli dau cel mai bun nutriment de vite. Deci se înțelege de sine, că o ocupațiune principală a Elvețianilor este cultura unor rase anumite de vite, iar mulțimea de stâne, ce le vedurăm pe munții Elveției precum și în țara de sus a Bavariei, ne conving, că producțiunea laptelui și a produselor scóse din acesta trebuie să fiă colosală. E destul a amintii, că laptele elvețianu aduce în fie-care și un venit de 333,000 franci iar greutatea brânzii espórtate într'un an face 150,000 centenarie. Apoi cine nu cunósce specialitățile elvețiane: brânza Gruyer și de Ementhal! Celelalte venituri ale Elveției avute, — pentru că statul nu e detoriu nici un ban, — se scot din lemne, sare, humbac, mătasă, orológe, bijuterie, broderie, mașine și din sculpturi în lemn. Totodată masa de turiști străini, cari în fiecare an lasă milioane în acésta țară cercetată, firește că ridică și ea avuție națională, și

póte acéstei împrejurări favorabile este a se ascrie, că tóte comunele elvețiane au aspectul unei colonii de ville domnești cu instituțiuni, de cari pe la noi aflăm numai în orașe mai mari.

De aci înainte continuăm călétoria noastră pe linia Basel-Mühlhausen-Paris, o cale de 525 chlm.

În orașul Basel ne-a impus numai noua catedrală, în stilul bisericei Votiv din Viena, dar numai cu un turn.

Acéstă biserică frumósă a costat 3 mil. frc. și s'a edificat pe spesele unui privatier, carele afară de acea a testat orașului frumósa sumă de 30 milioane frc. — Dincolo de Basel zace stațiunea Ludwig, frontiera Alsaciei respective a Germaniei, și de aci trecénd prin vre-o 3 tunele și prin valea dintre aripele munților Iura, pe cari vedem multe ruine vechi precum și castele vechi, ce încă's locuite, sosim la Mühlhausen, cel mai însemnat oraș de fabrici al provinciei Alsacia.

Orașul are preste 59,000 locuit. După mai multe stațiuni mici sosim la Montreux-vieux, ultima stațiune alsaciană, și trecénd granița, ne aflăm în Franția la comuna Petit-Croix. Ca-

împrumutul comun, sau a se mulțami cu plăți reduse în note ungurești de stat.

Comisiunea bugetară a casei deputaților din Viena a acceptat proiectul de lege privitoriu la continuarea încasării contribuției și la bugetul administrației statului pe anul 1879, a respins înseși § 3 privitoriu la ridicarea a 20 milioane rentă de aur cu scop de a acoperi deficitul.

Din Berlin se telegrafază, că în 12 Decembrie s'a încheiat desbaterile asupra tratatului comercial între Germania și Austro-Ungaria. Se dice, că s'a statorit un tratat de un an.

Gorciacoff a reprimat conducerea ministeriului.

Camera franceză s'a amânat pe timp nehotărât.

Cabinetul italian Cairoli a demisionat.

Anglia, până se frământă Rușii prin Bulgaria, Rumelia și apropierea Constantinopolei, e pe calea mai face un bun negoț cu Turcii. După o telegramă din Paris, Anglia cere cedarea porturilor Sve Idie și Alesandretta pe lângă o despăgubire în bani și garantarea unui împrumut de 20 milioane punți.

Un nou atentat, care înseși nu s'a pus în lucrare, se telegrafază, că a fost plănit contra reginei Angliei. Un Francos ar fi amenințat într-o scrisoare adresată secretarilor de stat Linddel și Lijons că va înpușca pe regina.

Reproducem după „Timpul“ următorii doi articuli, cari în situațiunea actuală politică, merită a fi cetiți și de cetitorii noștri:

Italia și Austria.

„Avvenire d'Italia“, care este organul presidentului cabinetului italian d. Cairoli conține sub acest titlu un articol important, pe care îl dăm aci mai jos. Ca diar oficios și personal al întâului ministru italian, foia italiană se bucură de un mare interes din partea presei austriace, pentru aceea diarele din Viena reproduc și comentează articolul acesta. Iată ce dice „Avvenire d'Italia“:

„Printre numeroase manifestări de simpatie și de prietenie, al căror obiect a fost Italia în urma scârboșului atentat contra regelui seu, manifestările simpatice și prietenești ale presei din împărăția austro-ungară trebuie în deosebi să fie plăcute Italianilor. În adevăr, ele pun capăt unei ore-care asprimi care, pe teremul politic, se manifestă în șirurile majorităților respective ale celor două țări, și care, se o spunem franc, proveneu mai mult dintr'un chip echivoc în aprețuirea intențiilor celor două

națiuni, decât dintr'un resentiment național cătuși de puțin întemeiat.

În Austro-Ungaria unii voiau să vadă, în cele ce dicu și se cugetau pe pământul italian, espresia unor tendințe resboinice și dorința de a provoca conflagrații într'un viitor mai mult sau mai puțin apropiat; aceste sentimente însă n'au existat nici când în populațiile italiene. Italianii au forte mare nevoie de pace și de linisce, cari singure și numai dênsele le pot îngădui să consolideze noua ordine de lucruri înființată cu multă grabă și pripelă; Italianii voesc asemenea să reguleze sistema lor economică forte mult sdruncinată; este deci sigur, că atunci, când au atâtea de făcut la dênșii acasă, le este preste puțință, de a mai voi să cugete serios a supăra pe alții.

Cei din Austro-Ungaria forte adesea n'au vrut să înțelegă adevăratul spirit de care sânt Italianii însuși în privința acestei împărății. Cât despre Italiani, pôte că dênșii pot să nu pretinză a fi mari politici; aceea însă, ce trebuie ori-cine să recunoască este, că nu le lipsesc bunul simț; și esperința atâtor ani de suferință și necazuri le-a servit de învățatură de minte folositoare și prețioasă.

Mulțamită deci acestei învățaturi pôte fi cineva tare convins, că în interesul Europei și pentru linisce sa, este trebuincios ca legăturile Austriei cu Italia să fie sincere cordiale; nu numai într'un cât privesc sentimentele reciproce ale guvernelor, ci chiar și sub privirea aspirațiilor celor două popore interesate. Italianii știu, că totă Europa are luarea aminte așintită asupra acestor legături, și că simptomele lor le urmăresc cu un interes mare. Iată despre ce nația italiană este pe deplin și adenc convinsă, și dênșa aprețuește așa de mult dreptatea și motivele convingerii, încât, chiar dacă uneori se cam aprinde voință să arete marea neplăcere, ce suferă, ori când aceste bune legături sânt în primejdie, a se strica nici odată într'un acosta nu ascunde o intenție rea.

Tocmai de aceea, Italianii sânt recunoscători presei austro-ungărești pentru sentimentele ce și a manifestat în privința Italiei.

E forte probabil, urmază foia italiană, că aceea ce noi spunem nu va exercita nici o înriurire în Austria, sau în ori ce cas va exercita forte puțină, și această idee ne este forte supărătoare, căci am voi să avem destulă înriurire pentru a convinge pe vecinii noștri, că marea majoritate a Italianilor are cea mai mare și cea mai sinceră dorință, să trăiască cu dênșii pe un picior de bună prietenie, și că speră cumcă nici o nouă pedecă nu va veni să se mai puie dea curmezișul legăturilor acestora perfecte.

Interesele Italiei precum și ale Europei, conchide gazeta italiană, nu ne pot sfătui să urmărim altă linie de purtare. Deși Italia este la începutul cunoștinței trebilor politice, lumea știe forte bine, că această

țară nu pôte să voiască a și neglija interesele așa fără socotelă.

Situația parlamentară în Austro-Ungaria.

Am dat în numărul de ieri resumatul telegrafic al discursului rostit de contele Andrassy înaintea comisiei bugetare a delegației austriace. Dăm acum următoarele considerații, ce le face diarul „des Debats“ asupra acelu discurs ministerial, care după aceea foie n'a putut mulțami pe totă lumea interesată în cauză.

În adevăr, dice diarul franțozesc, contele Andrassy s'a mărginit, a povestit, urcându-se până la originea ei, istoria politice sale până în ziua de astăzi; acesta însă n'a putut fi în de ajuns pentru opoziție. Ceea ce opoziția cere dela ministru să i spună, nu e aceea, ce și dênșa, ca totă lumea, știe și fără spusa lui, ci ceea, ce nu știe, și ceea ce pôte din nenorocire nici chiar el însuși nu știe. Nu este vorba despre trecut, este vorba despre viitor. Care va fi durata ocupării ținuturilor turcesci? Acele ținuturi fi-vor defniitiv anecstate? Pentru ce Austria n'a încheiat cu Porta convenția, pe care a îndatorat-o tractatul s'o încheie? Față cu aceste întrebări reci și deslășite, contele Andrassy a făgăduit un răspuns grabnic și l'a amânat pe a doua zi.

Judecând după depeșile transmise diarelor din apus de cătră „Agence Havas“, răspunsul contelui Andrassy a fost cam încurcat. Asupra faptului convenției, multe foi străine importante cred cu stăruință, că este vinovat guvernul contelui Andrassy, dacă nu de altceva, cel puțin de neglijență. Dênșul a creșut, că ar putea, zorind lucrurile, să scape și fără convenție, pe care tândăleala obicinuită și reaoa voință a diplomației otomane o făceau forte grea de săvârșit. A fost însă o greșală: convenția era trebuinciosă; convenția chiar acum este imperios cerută de opiniunea publică, și contele Andrassy a trebuit să reîncepă, de astă dată cu mai multă sinceritate ca mai nainte, negocierile de atâtea ori inghebate și apoi întrerupte. Astfel un însemnat diar englez primește din Constantinopol știrea, cumcă toate pedecile sânt astăzi înlăturate, și convenția austro-turcescă se va iscăli în curând, dacă n'o fi chiar iscălită până acum. O depeșă din Pesta apoi confirmă această știre, arătând că dispozițiile Porții au devenit mai favorabile convenției. Însă nu se vede să fi tratat și contele Andrassy în discursul seu această cestiune. Dênșul s'a mulțamit numai a dice, în privința duratei ocupării, că deșertarea celor

două ținuturi nordvestice ale Turciei va avea loc îndată ce scopul asemnat Europei va fi ajuns și îndată ce Turcia va despăgubi pe Austria de jertfele ce acesta a făcut; afară de acesta, Turcia va mai trebui să dea garanții pentru manținerea stării de lucruri, ce se va înființa prin administrațiunea austriacă, sau pentru schimbarea ei într'un sens mai potrivit cu aspirațiunile și nevoile țării. Tote condițiile acestea întrunite, și în deosebi condiția despăgubirii, ce Turcia va trebui să plătescă Austriei, împing terminul deșertării celor două ținuturi ocupate până la calendele grecești. Contele Andrassy a mers încă și mai departe, declarând, că mandatul de ocupare nu ar fi în nici un caz modificat, decât numai cu învoiala unanimă a tuturor părților contractante. Trebuie să recunoască ori cine de altminteri, că contele Andrassy nu putea în niciun chip să vorbescă astfel. Politică, ce dênșul a urmat-o, trebuia neapărat să l' ducă la aceste concluzii. După jertfele de sânge și bani, ce s'au făcut pentru ocuparea Bosniei și Erțegovinei, cum s'ar putea da deșertării acestor ținuturi un termen fics, absolut și apropiat? Nimeni n'ar cuteza una ca acesta, nici opoziția precum nici guvernul; însă mai mult decât ori cine firesc contele Andrassy n'ar putea face această necumintie. Opoziția simte forte bine această, și nu se știe de loc a puuse nisce întrebări, căroră știe, că nu li se pôte da cumva vreun răspuns. Din partei contelui Andrassy face frase neputând face altceva. Astăzi însă cestiunea nu mai este în fața comisiei bugetare a delegației Austriace, nici în fața delegației însăși, ci în fața Reichsrathului, care este chemat să se rostescă asupra tractatului de la Berlin și să dea ministeriului un bil de indemnitate. În cercurile oficiale, nimeni nu se îndoiesce, nici nu se teme cumva, că cu ore-care critice și reserve neînlăturabile, Reichsrathul nu va vota în favoarea ministerului. Astfel situația parlamentară a guvernului și în deosebi a contelui Andrassy va fi simplificată.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Român.“

Sibiu, în 30 Noemvre 1878. Ședința publică a societății de lectură „Andrei Șaguna“. — Parastas. În presara zilei sf. Andrei, Seminariul Andreian a luat haine de sərbătoare. Curtea și coridorele, cari duceau la sala mare, erau luminate; sala însăși era încărcată cu decorațiuni, cunune de flori și transparente frumoase. Centrul acestor decorațiuni era un portret mare al nemuritorului Andrei Șaguna. Sala spacioasă era îndesuită de public. Precis la 7 ore sara domnul profesor Comșa ca conducătoriu al societății, a deschis ședința. Choral vocal sub conducerea domnului profesor de cântări D. Cunțan a executat în mod demn de sərbătoarea zilei cântecul „Romăime mult cercată.“ Cuvântarea ocașională, rostită de d. Voileanu, cl. curs. III a fost bine cugetată și o via dovadă despre demnitatea, cu care elevii înalță privirea lor cătră mareașul spirit a lui Andrei Șaguna. Declamațiunile poeziilor „Sila“ de C. Boliac, „Căpitanul Romano“ de V. Alecsandri, și „Resbunarea lui Stat-Palmă“ de V. Alecsandri, a întrecut toate așteptările. Mai ales d. Nicolau Borza, cl. curs. I a fost spriginit în declamațiunea sa escelentă (Căpitanul Romano) de un glas sonor și o mimică nimerită. Și domnia L. Buzdug, Ioan Găvrus și George Moian a arătat, că știu domina pe deplin materia de disertat și a poeziilor declamate. D. Puntean și Choral vocal au mai escelat prin cântarea „Hora Griviței“ și cu deosebire prin quartetul „Cisla“. — Impresiunea to-

lea noastră se află încă tot între munții elvețiani și în scurt sosim la Belfort, un oraș cu 15,000 loc., cunoscut prin întăririle sale și prin rolul, ce a avut în ultimul resbel franco-germân. Aci s'a întemplat marea bătăie de 3 zile, în carea Bourbaki, carele venise cu 150,000 omeni într'un ajutoriu garnisoniei asediate, fu învins de corpul germân al lui Werder și alungat în Elveția.

La Belfort am înopțat și noptea a fost așa de întunecată, cât n'am putut vedé nimica până dincolo de Troyes. Numai itinerariul ne spune pe scurt, că înainte de a ajunge la Langres, un oraș cu 10,000 loc., trecem prin un tunel mai lung de 1 chilom., și că după Langres urmază iarăși un oraș cu 10,000 loc. Chaumont (Calvus mons), unde după cum se știe monarchii aliați ai Austriei, Rusiei și Prusiei au încheiat la an. 1819 tractatul, conform căruia Franca iarăși s'a redus la frontierele, ce le avuse în 1792.

Troyes, numită de Romani „Tricassio“, este o cetate vechiă galică, are 41,000 loc., zace lângă fluviul Sena, carele aci se împarté în mai multe

brațe, și vaporele Senei precum și mulțimea de fabrici ne spun, că aci se desvôltă o activitate industrială forte vivace.

De pe tren potem deosebi bine numai catedrala, un edificiu grandios, construit în arhitectură gotică, ce se ridică falnic preste toate zidurile orașului. Dela Troyes incolo ținutul prin care trecem, constă din locuri puțin deloșe și din valea, ce zace de la turele Senei. Tot petecelul de pământ e cultivat cu cea mai mare grige și ne arată, că totă împregiurimea Senei este un model de agri — și horticultură.

La Longueville părăsim valea Senei, trecem preste un viaduct grandios, lung de 500 m., apoi prin un tunel și multe comune avute, ce zac forte aprôpe de olaltă și ajungem în valea riului Marne la stațiunea Villiers-sur-Marne. Câmpul de aci deveni renumit prin lupta dela Villiers. După planul lui Gambetta și Trochu, gener. Ducrot erupse cu o armată de 50,000 din Paris pentru a străbate linia armatei germâne cernante și a se unii la Fontainebleau cu armata franceză dela Loire, în speranță, că ar-

matele franceze unite vor puté delogia jurul Parisului de trupele germâne. Planul însă n'a succes, pentru că Ducrot fu respins în Paris, iar pe momentul celor 17,000 Francezi și Germani căduți în această luptă sângeră vedem astăzi un monument frumos de trista suvenire pentru Francezi.

Un viaduct grandios, lung de 800 m. și înalt de 30 m., ce zace pe 34 boltituri gigantice, ne trece preste valea Marnei și ne duce în cea mai de aprôpe împregiurime a Parisului, unde fie-care colină, fie-care sat este întărit cu câte un fort însemnat. Avuția, frumșeța, ba putem dice eleganța arhitecturii comunelor, prin cari trecem, precum și nenumărabilele ville luscioșe și parcuri, cu cari e împodobit fie-care loc, ce are o pozițiune mai romantică, ne spun că ne apropiem de un oraș mare. Astfel după ce am percurs dela plecarea noastră circa 2085 chilom. sosim la ținta călătoriei noastre, în Paris, la gara de Ost sau gara de Strassburg. Ajunși aici vom începe peregrinajele noastre prin acel vestit Babylon modern.

(Va urma).

tală, ce a primit fie-care din public, a fost, convingerea, că în societatea „Andrei Șaguna” domnesce un spirit sănătos și o nobilă ambiție încoronată de frumoase succese. Și dacă părăsind sala, totuși am dus cu noi o dorință, n'a fost alta, decât a vedea mai des prezentându-se înaintea noastră societatea, într-un mod așa demn institutului a cărui aparținere și numelui cel portă. Vicarul-archimandrit Popea, ca reprezentant al autorității supreme scolastice a și dat expresiune mulțămirii sale în termeni măgulitori societății. Dl. Hodosiu, făcând și el parte din public, și inspirat fiind în acel moment nu s'a putut răbda, a nu încunoscianța adunarea despre simțemintele sale, cari îl înădușau.

În ziua de Sf. Andrei dimineta la 9 ore s'a celebrat în biserica din cetate liturghia și parastas pentru fericitul arhiepiscop Andrei. Choralul vocal, compus din domni și doamne, a executat cântările liturgice. Un public foarte numeros a asistat la acest act bisericesc.

Sadu, Noemvre. „Perirea ta din tine Israile!” Această profetație, sau cum s'o mai numesc, mult onorate d-le redactor, esperința de toate zilele ne constată, că foarte de multe ori se împlinesce, nu însă între fiii Israelului din scriptură, ci între poporul român, care, durere și iar durere, este desbinat în două confesiuni.

Când o faptă rea o execută un individ mai puțin cultivat, și vine a dice, că făptuitorul a lucrat din nepriceperea lui; dară când reul isvoresce dela nise indivizi, cari după pozițiunea lor au misiunea, a promova cultura și tot ce este bun și salutar între popor, și a nimici după putință reul și intrigile din sinul aceluia, — atunci fapta și autorul ei trebuie sbiciuiți fără nici o cruțare.

Spre ilustrarea celor mai sus, fie-mi permis, a arăta prin cele următoare, cum se poate aplica disa de mai sus: „perirea ta din tine Israile,” — la unele triste impregiurări, cari se succed între poporul nostru din Sadu. Această comună curat românească are nenorocirea ca și alte multe comune din Transilvania, d. e. în teritoriul Țerei Oltului, a fi posesoră de două biserici de diferite confesiuni: gr. ort. și gr. cat. și nenorocirea, căci dacă o comună, precum e Sadu, ar avea numai una biserică, și cea ar fi corespunzătoare unei populațiuni de 1600—1700 suflete, atunci poporul ar fi ferit de seduceri și de intrigi și ar putea înainta în toate.

Subscrisul, ca paroch al bisericii gr. ort. din ceșionata comună, cunoscându-mi misiunea ce o am, mi-am dat după putință totă silința a corespunde aceleia. Dară de câte ori am voit, precum și antecesorii mei, să întreprind ceva salutar pentru biserică și școlă, mai totdeauna silințele noastre au fost, dacă nu nimicite, apoi cel puțin paralizate din partea antestătătorilor bisericii gr. cat. (parochul actual gr. cat. și mai marii săi). Așa în anul trecut în luna Noemvre umblând prin comuna Sadu după elemosină un creștin dears din comuna Scorei, soția acestuia fiind îngrețată, a dobândit un prunc, carele prin subscrisul s'a și încreștinat, făcându-se în sensul legii oficiosa arătare la oficiul parochial gr. or. din comuna Scorei, spre al induce și acolo în matricula botezaților. — La 10 (dece) zile după născere vine soțul numitei mame a pruncului și cere a fi demisă soția sa din casă. Eu ca deoparte să satisfac pravilei, iară de altă parte ca, decurând născutul prunc și debila femeia să nu fie espusi pericolului ce li amenința frigul, care domina pe atunci, l'am avisat, să mai fie puține zile pre pace, și apoi o voiu demite în mila lui Ddeu.

— Dară ce să vezi. Aflu că tot într'acea di parochul gr. cat. I. de C. alias M. fără de nici o șială, și fără de a mai întreba după drept, — a demis pre numita femeia cu fragedul ei prunc în frigul cel mare. — Una la mână!

În 25 Septemvre a. c. am fost avisat și rogat prin locuitorul din vecina comună Cislădie, dl. Georgiu Fleischer a săvârși asupra servitorei sale bolnave, română ort. din Țara Oltului, misterul pocăinței și al cuminecătorei, ceea ce am și făcut. După puține zile aflui iară, că murind bolnava servitore, a fost înmormântată de parochul gr. cat. I. de C. alias M. Ce a făcut, ce n'a făcut, destul, că ș'a esoperat certificat de înmormântare dela medicul local, că e gr. cat. repausata. De bună samă acest scop și l'au ajuns prin mijlocirea unei femei, care a asistat în ora din urmă a muribundeii. A doua la mână!

În vistieria bisericii filiale din Cislădie, ce aparține materii din Sadu, debiteză un locuitor din Sadu cu suma de 70 fl. v. a. — Voind eu ca, amăsorat ordinațiunilor venite dela locurile mai înalte, să asicurez averea bisericii, rețius să scot banii, chiar și pe calea judecării dela debitorii reu platnici, și să-i depun spre fructificare la locuri mai sicure, precum în parte s'a și făcut, — debitorul din cestiune, respective soția acestuia, căci bărbatul ei se află în carcer preventiv, mi vine în 10 Octomvre în casă și mi anunță, că e resolută a trece cu întregă familia sa la biserica gr. cat.; simplu din cauza, căci i s'a promis din partea parochului gr. cat. I. de C. alias M., respective a mai marilor acestuia, bani să și plătescă toate datoritiile. — A treia la mână!

De voiești să introduci vreo ordine în biserică seu în școlă; de voiești să întreprinzi ceva salutar pentru biserică și școlă: fiecare creștin dela cel mai mare până la cel mai mic te întemînă cu vorbele: „dacă mă duc la biserica de dinjos (unită), că acolo mi dă popa scaun și prescuri și nu ne mai tot spune atâtea și atâtea; că cum au trăit moșii și stramoșii nostri, vom trăi și noi”. Chiar și unul dintre cântăreți și membru de comitet parochial, ba pe vremea lui „az buche” si fost dascăl, de care nu e nici o daună, — a părăsit biserica sa, deși nu formal, și cercetază biserica gr. cat., exprimându-se chiar și în fața reprezentanței bisericesti (comitetului), în ședința căruia a fost și densus din neștiință invitat, — „că Popa cel unit i dă în totă duminica și sərbătoreă câte 20 cr. și prescuri și rachiu”. — Acest fiu al rătăcirii cu faptele sale nu mai face nici o escitare în animile celorlalți Sădeni, căci dela starea cea bunicioasă, ce a avut orecând, a ajuns astăzi prin spurcătul rachiu la o stare, de care ferescă Ddeu pe ceialalți consăteni ai săi!

Onorate D-le Redactor! D-lu nostru Is. Chr. la Mat. cap XVIII v. 15—17 ne învață dicens: „De va greși ție fratele tău, certă'l între tine și între el singur, deci de te va asculta, ai dobândit pre fratele tău: iar de nu te va asculta, ia împreună cu tine încă pre unul seu pre doi, că în gura a doi seu trei mărturii stă tot cuvântul; și de nu ar asculta nici atunci, spune'l publicului”. — Consciu acestui principiu a urmat și subscrisul față cu cele premise.

Până când aceste rele vor băntui pre poporul nostru din Sadu, a cărui majoritate e de confesiunea gr. or. fiind adevărați gr. cat. dora numai 5—10 familii, — până atunci orice se va întreprinde ceva salutar pentru biserică și școlă va fi paralizat din partea reu voitorilor și astfel nu vom împlini datorințele, cari ni le impune spiritul timpului present. — Iar stagnarea lucrurilor promovătoare de starea poporului se va atribui mai mult

antestătătorilor lui. Atunci cu drept se va pute dice: „Perirea ta din tine Israile! Dixi.

Ioan Popovici,
paroch gr. or.

Bran, în 28 Noemvre 1878. Don-nule Redactor! Bine voiți a da loc în colonele prețuitului d-vostă diar următorelor rânduri. — Pomăritul a început a deveni o cestiune din ce în ce tot mai interesantă și mai venturată și la noi Români și acesta cu atât mai vortos, că până acum cultura pomilor a fost neglijată și lăsată mai cu totul în grigia natureri. — Constatându-se însă, că cultura pomilor pôte fi unul dintre isvorele de frunte al bogăției poporului — Pré venerabilul Consistoriu prin circularele sale a decretat înființarea de grădini scolare, iar bărbații de specialitate și-au dat silința și au publicat diferite articole și opșore în privința acesta, ca cu atât mai ușor să se pôtă lăți în popor o cultivare mai rațională a pomilor. Nu mă voiu încerca aci a arăta, că încât ș'au ajuns scopul înalte ordinațiuni și silințe ale bărbaților de specialitate, căci nu mă iartă modeste mele puteri, fără nu voiesc a trece cu vederea maritimosa faptă a domnului avocat Iosif Pușcariu, care bine voi a procura din Praga, pre propriele sale spese, pentru scólele noastre capitale din Bran, o cutie cu 6 modele, cu ajutorul cărora se pôte face elevilor în lipsă de grădină scolară cele mai clare noțiuni, cum este de a se pregăti în natură atât pomișorul pădureț cât și surcelul nobil, și adică: la altoirea prin despicațură, copulare, semicopulare, oculare (altoire cu mugur), altoire cu surcel în cõje și altoire cu surcel în lature. Lângă aceste modele se mai află o instrucțiune în limba germână și un aparat cu o simplă mașinarie cu ajutorul căreia se pôte prinde și aședa modelul la o înălțime recerută spre a putea observa toți elevii întreaga manipulație. Subsemnatul îmi țin de datorință a aduce domnului donator Iosif Pușcariu cea mai frumoasă mulțămintă publică, dorind, ca să și afle cât mai mulți imitatori.

Ioachim Ciurea m. p.,
învătătoriu diriginte.

Cuvântare

rostită la ședința publică în presara de 30 Noemvre, ziua Apostolului Andrei.

Ilustră Adunare! De câte ori biserică creștină, acesta instituțiune dumnezească a fost și este amenințată de vre-un pericol, prevedința divină i-a trâmisi bărbați, cari cu puterea cuvântului lor sfărâmă cătușele de fer, ce țin membrele bisericii legate, și nu le permit lucrarea armonică întru împlinirea datorințelor. Atari bărbați providențiali, sftnici luminați — după cum îi numesc biserică, cu spiritul lor ager și prevădător, nu numai că mântuesc biserică de pericol, ci pătrundând prin negrul vël în viitorul îndepărtat, pun biserică pe basă sigură, pe care să se pôtă clădi mai departe, întâmpinând în acelaș timp atacurile interne și externe. Asemenea bărbați zeloși, extraordinari a avut biserică creștină atât la începutul ei în timpurile eresurilor, gónelor, cât și în timpul, când religiunea creștină, declarată religiune de stat, a luat un mare avânt spre progres, și a putut arăta rodu-rile ei bine făcătore în totă splendoră lor. Un Pavel apostolul, Atanasie cel mare, Vasilie cel mare, Grigorie cuvântătorul de Dumneșeu, Ioan gură de aur și alți bărbați mari ai vechiei biserici creștine ne servesc de model prin energica lor pășire, prin desinteresarea și virtuțile lor personale, prin nepăsarea, cu care căutau în fața morții chiar propoveduind cuvântul lui Ddeu și combătând pe inimicii bisericii. Scrierile lor sânt model de vorbiri bisericesti, de scrieri dogmatice și pastorale. Biserica noastră română dreptcredinciosă orientală încă a avut bâr

bați mari devotați intereselor ei cu suflet cu trup, bărbați, cari în acele timpuri grele, timpuri de asuprire, în cari Românul era considerat numai de „misera plebs contribuens” despoiat de toate drepturile Ddeesci și omenești și osândit a lucra ziua noptea pentru aristocrația îmbuibată, nevând altă resplată, de cât sudorea ostenelelor sale, bărbați, cari le erau singura mângăere și singurul scut; cari precum odinioră Eremia prevestea ruinarea Erusalimului; așa densus prevesteu niște timpuri mai fericite, timpuri, în cari și densus vor fi egali cu poporele conlocuitoare, bărbați, cari apërau religiunea strămoșescă chiar și cu pericolul vieței proprie.

Cine nu și aduce aminte de suferințele fericitului metropolit Sava, care a preferit a primi martiriul, decât a se abate cât mai puțin dela dogmele și instituțiile bisericești străbune? Cine nu și aduce aminte cu pietate de metropolitul Stefan, care cu toate stăvilele, ce i-a pus principele calvin Rákóczy a tradus testamentul nou în limba națională română, și prin acesta s'a făcut nemuritor în literatura noastră bisericescă? Cine va rămâne nemșcat vădând alipirea cătră biserică și stăruințele metropolitului Varlaam, primul arhiepiscop și metropolit al Românilor transilvani ajunși sub stăpânirea austriacă?

Mai pre sus decât toți bărbații mari ai bisericii române a fost, numai încapă în doială, metropolitul Andrei, el, care se pôte privi de un al doilea Moise pentru biserica noastră, Marele Andrei, a cărui memorie o serbăm astăzi.

Viața lui a fost un lung șir de fapte, cari de cari mai mărețe, fapte, cari vor rămâne înscrise cu litere neperitoare în inima fie cărui Ardelén ortodocs. Ca să retac alte merite ale acestui mare bărbat, mă voiu încerca a arăta numai unele din faptele lui pe terenul bisericesc și scolaru.

Când a venit fericitul Șaguna în Transilvania, biserica noastră ortodocsă se afla în o stare mai mult decât deplorabilă, și primul pas, ce el a făcut, a fost înlăturarea stăvilei, care se permisă lucrarea împreună spre un viitor mai fericit. Șaguna a cunoscut, că pentru Români din Transilvania biserica era aprõpe singurul teren de dezvoltare. Acesta o a înțeles el foarte bine, căci l vedem deja la anul 1850 ținând primul sinod eparhial, deși timpul era greu și neacomodat, căci abia se terminase revoluțiunea.

În acest sinod Marele bărbat și-a dezvoltat programul seu de afaceri biserică noastră. Din protocolul acestui sinod vedem, că 3 lucruri principali au preocupat spiritul lui Șaguna dela venirea sa în Transilvania: autonomia constituțională a bisericii, regularea clerului și îmbunătățirea stărei preoților și restaurarea vechiei metropolii, care se împreune pre toți Români ortodocși din Austria sub un corp bisericesc național. Cât a fost de convins Șaguna despre adevărul, că biserica noastră numai sub autonomie constituțională pôte înflori, numai pe basă constituțională se pôte înălța la trépta cei competente, se vede din toate opurile lui, în cari a apërat constituționalismul și a combătut absolutismul în biserică.

În privința acesta voiu cita numai un pasagiu clasic din dreptul canonic al fericitului nostru părinte, unde condiționeză vitalitatea din afară a bisericii dela neimpedecata funcționare a tuturor elementelor personali și sociali din organismul ei. Iată cum se exprima el asupra absolutismului: „Absolutismul în biserică, precum este cunoscut în deobște, vatămă simțul și presupunerile naturali ale clerului și poporului credincios, și provocă smintelă și împărechiere față cu partisanii absolutismului în și afară de biserică,” și altul, cu care încheia tratatul acesta — combaterea absolutismului: „Încheiem—dice el — acest ș. cu acea firmă speranță, că Ddeul luminilor va căuta cu îndurare, să lumineze mințile și să înmõie inimile tuturor acelora, cari au susținut în biserică lui absolutismul și va scăpa din acesta nenorocire biserica sa, căci au dora va uita muma pe pruncul seu sau nu i va fi milă de fiii pântecelui seu? și de i va uita dar nu va uita pre poporul seu Domnul a totșitorul, căruia lopata este în mâinile lui, și va curăți aria sa, și va strînge grăul în

jitnița sa, iar paiele le va arde cu focul nestins! Acastăfirmăconvingere a fost stimulul lui, că — el — n'a lăsat nici o ocaziune bine venită neîntrebuințată, în dobândirea autonomiei bisericești, care se răspundă dorinței generale. Prin creditul personal și bunăvreda de care se bucura înaintea Majestății Sale împăratului i se concesse convocarea sinodurilor dela a. 1860, 1864 și a congresului dela anul 1868. Cine va trage la îndoială multele folose ce le trage biserica noastră din autonomia sa constituțională? cine nu recunoșce importanța cea mare a sinodurilor și congreselor noastre naționale bisericești? cine nu cunoșce acea, că sôrtea noastră este pusă în mâinile noastre și că viitoriul bisericești noastre atâră dela vitalitatea, ce vom ști și pute da organelor noastre administrative?

(Va urma).

Varietăți.

* (Mulțămită publică). Cu ocaziunea concertului ținut la 8 curant în favoarea fondului de ajutorare a studenților miseri de la gimnaziul reg. de stat din loc au contribuit următorii p. t. domni preste tacsă recerută la intrare, anume: d. Comite supr. Fr. Wächter 2 fl. 50 cr., Dr. Denk cons. de fin. 1 fl. 60 cr., Sam. Filep dir. catastr. 40 cr., C. Kiss adv. 40 cr., E. Măcelariu cons. pens. 5 fl., Petra Petrescu 1 fl., L. Agoston preot 1 fl., Fr. Steiner 40 cr., Drechsler tapețiaru 1 fl., A. Boeskor stud. 70 cr., Dr. Singer 60 cr., Harșan stud. 20 cr., G. T. 10 cr., N. N. 10 cr., N. N. 20 cr. în total 15 fl. 20 cr.

Atât acestor generoși dăruitori cum și prea onor. persoane care au conlucrat la executarea concertului ad. p. t. d-șorei Riesenberger, d-nei I. Bielewicz, d-omnei R. Fülöp, d-lor Schwerdner, Conrad, Cernyi și mag. de capelă Hermann, — Direcțiunea gimn. de stat reg. le exprimă prin această cea mai călduroasă mulțămită publică.

Sibiu, 12 Dec. n. 1878.

* (Mulțămită publică). Onorată Redacțiune! Subscrisul în numele corpului profesoral și a tinerimii studioase de la toate institutele de învățământ din Blaj vine prin această în colonele prețuitului jurnal, ce redigeați a aduce cea mai intimă mulțămită ilustratei inteligențe din Sibiu, precum și corului alumnilor seminariilor din institutul Andreian pentru onoarea arătată colegului, respective profesorelui Teodor Petrișor cu ocaziunea înmormântării lui din 7 Decembrie 1878.

Primiți domnule redactor asigurarea considerațiunii noastre deosebite.

Blaj, 10 Decembrie n. 1878.

Dr. Alecsadru Grama m. p. profesor.

* (Banherii Oppenheim și Rothschild furați și înșelați). Ambele acestea case trimisese pe postă două pachete cu hârtii de valoare în preț de 800,000 franci, punând pe adresa fiecărui pachet câte 10,000 franci cu totul numai 20,000 franci.

Pachetele s'au furat dela postă, s'au pierdut; destul că posta are să rebonifice acestor 2 banheri numai suma declarată de ei per 20,000 franci. Ei rămân în pagubă dară, respective s'au înșelat cu 780,000 fr.

* (Bolgrad.) Ce au căutat Bulgarii din Bolgrad au găsit! În zilele din urmă s'au prezentat la Nacialnicul (polițaiu) din acel oraș o deputațiune de 6 cetățeni, cu rugămintă, a se interzice stabilirea în oraș a străinilor. Nacialnicul au invitat pe deputați să tragă la sorți pe 4 dintre ei, fiindcă 6 nu permite regulamentul. S'au dis, s'au făcut, 4 căduți la sorți au fost transportați în arest, unde au primit

câte 25 găluscii rusesci.... ceilalți 2 au fost dați afară cu.... dîcându-le, pecat pentru fiecare picătură de sange rusc, ce s'au versat pentru națiunea voastră.

* (Orașul Taganrog) în Rusia aprins de nise soldați beți a ars tot și a murit și vr'o 200 de oameni. — Paguba se urcă la 6 milioane de ruble.

* O revoltă de studenți în Rusia). Revolta a început în 27 Octomvre a. c. și nu se sfârșise încă în prima Noemvre. — Densa s'a început în orașul rusesc Carchov prin aceea, că studenții scosera din institutul veterinar de aici pre un profesor, de origine Polon, afară, îl batură cu bețe și'l tractară cu palmi. Directorul universității, carele a recuirat spre facerea ordinei și păcii pre șeful de gendarmerie, poliția, inspectorul de școle și alte autorități, fu cu acestia cu tot alungat și sburăturit cu petrii.

Studenții s'au înverșunat așa de tare, încât umblând cu sutele pe stradele orașului batură policisti, gendarmeria, militari și tot, ce presupunau ei că le este contra. — Massa poporului ținea cu ei, umbla cu ei și făcea toate cu ei, — până ce numai un număr mai mare de cozaci și miliția mai multă ocupând universitatea a putut face încât-va pace și ordine.

* (Telefonul). De curând a avut loc între orașele Londra și Norwich esperiențe interesante de telefonie. Aceste esperiențe, ce aveau de scop de a compara diferitele telefoane cu aparatul cu cărbune inventat de Edison, au dat rezultate satisfăcătoare. S'a constatat că noul telefon cu cărbune pôte transmite cuvântul până la o depărtare de 720 mile, și că posedă asupra tuturor celorlalte telefoane cunoscută avantagiul de a funcționa pe ori-ce timp, fără a fi impresionat de inducțiunea de fire vecine. „V. C.”

* (Der Osten). Numărul 49 al diarului „Der Osten” care a intrat în al 12 an al existenței sale și care apare în Viena având de tendință apărarea intereselor române și slave, cuprinde următoarea materie:

Adause la istoria bisericești ortodoxe în Transilvania. Revista politică. Resboiul engles contra Afganistanului. Ocuparea Dobrogei de către Români. Festivitatea Bleiweis în Laibach. Mica cronică. (Propaganda catolică în România). Spargerea unei case de fier Wertheim. Debordarea locului Cisknitz. Economia populară (regularea Savei, Statistica Română. Societatea de asigurare Anker). Sciri noue și telegrame. Lista tragerei lotăriilor. Anunciuri. Totodată Fasciculul cel mai nou „das Lesestübchen” ilustrat și care se transmite gratis abonaților săi. „Der Osten” împreună cu fasciculul ilustrat „Das Lesestübchen” costă pe 3 luni 1 fl. 50 cr.

Consemnare

despre contribuiriile generose făcute în favoarea luptătorilor vulnerați, a veduvelor și orfanilor căduți în luptă și a celor ce au rămas fără sprijin în urma conchiemării la arme a rezervistilor*).

Din Brașov Suburbial Scheiu Zoi I. Petric protopresbiter 2 fl., Ana G. Brezean 1 fl., Elena G. Georgiu 1 fl., Maria N. Stinge 1 fl., Marina Bacic 50 cr., Paraschiva Villi 2 fl., Maria Voicu 2 fl., Paraschiva Purcarea 50 cr., Paraschiva Cristan 1 fl., Maria G. Moldovan 50 cr., Ecaterina Pitiș 1 fl., Elena Muntean 5 fl., Maria Carstou 1 fl., Marina Bobancu 90 cr., Maria Navrea 60 cr., Elena Giuvelca 40 cr., Maria Resnovean 1 fl., Elena Stinge 1 fl., Elena N. Purcarea 50 cr., veduva Paraschiva Bliă 40 cr., Eleftera Stinge 50 cr., Paraschiva Zamfir 50 cr., Reveca Zer-

*) Colectele de mai sus, după cum arată consemnarea în original sau făcut de domni: numiți mai sus și de dl. Ioan Petric.

novean 1 fl., Maria Fulga 50 cr., Elena Randui 1 fl., Marina Rusu 50 cr., Agapia Roman 1 fl., Efrosina Furnică 1 fl., Elena Resnovean 1 fl., Ana Mezgarean 20 cr., Maria Lupan 50 cr., Paraschiva Iarca 50 cr., Elena Resnovean 50 cr., Maria Burbea 50 cr., Ecaterina Pârău 1 fl. 50 cr., Susana Orgidan 60 cr. Suma 34 fl. 60 cr.

Din Brașov dela creștinii bisericești S. Neculae din Scheiu dela 107 contrib. 69 fl., 78 cr., prin 6 colectori cu par. Andronic. Din Cetate dela bis. S. Treimi dela 8 contrib. 34 fl., prin par. B. Baiulescu. Din Dârste dela 64 contrib. 10 fl., 15 cr., prin I. Sacelean inv. și prin I. Oltean. Din Satulung bis. vechie dela 46 contrib. 30 fl., 90 cr., prin Irimie Verzea par. Din Bacifalu dela 12 contrib. 3 fl., 60 cr., prin Petru Carstocea par. Din Helchiu dela 71 contrib. 2 fl., 36 cr., prin Ioan Craiovean par. Din Vulcan dela 49 contrib. 6 fl., 12 cr., prin Neculae Rădoi par. Din Codlea dela 64 contrib. 5 fl., 7 cr., prin Ioan Morar par. Din Cristian dela 30 contrib. 2 fl., 44 cr., prin Ioan Popoviciu par. Din Zernești dela 12 contrib. 7 fl. 26 cr., prin Ioan Dan par. și Tr. Meșian par. Din Sohodol bis. vechie dela 22 contrib. 4 fl., 35 cr., prin Leontie Pușcariu par. Din Sohodol bis. nouă dela 21 contrib. 1 fl., 60 prin George Babeș par. Din Sânpetru dela 56 contrib. 3 fl., 49 cr., 2 stergare, 1 străjac, 2 cămăși 1 părechie ismene prin N. Frateș par. V. Cranga inv. Din Rotbav dela 83 contrib. 1 fl., 68 cr., 1 părechie de ismene 6 metri până prin I. Leucescu par. Din Herman în bucate 4 fl., 11 bucăți, 4 cămăși, 2 ismene 5 stergare prin G. Dogariu par, episcop. Din Feldiș dela 8 contrib. 1 fl., prin episcopul Ioan Mailat. Din Preșmer dela 42 contrib. 2 fl. 53 cr., suma 12 fl., 40 cr., prin Alecsie Frateș par. Din Brețcu dela 28 contrib. 15 fl., 6 cr., 4 coți până grosă prin Spiridon Dimian adm. ppsc. Din Sita-Buzeu dela 12 contrib. 7 fl., prin Spiridon Dimian adm. ppsc. Din Kezdi Martiș dela 42 contrib. 1 fl., 90 prin Nec. Crisbășan par. Din Covasna dela 64 contrib. 10 fl., 59 cr., prin Nec. Comșa par. Din Moeciul inferior dela 24 con. 5 fl. 6 cr., prin I. Persoiu paroch. Din Crizbav dela 42 contrib. 2 fl., 61 cr., prin I. Marin par. Din Predeal dela 17 contrib. 2 fl., 13 cr., prin Dumitru Tătulea paroch. — Suma 914 contrib. 234 fl. 68 cr. v. a.

Bursa de Viena

din 9 Decembrie n. 1878.

Metalicele 5%	61 60
Împrumutul naț. 5% (argint)	62 70
Împrumutul de stat din 1860	116 65
Acțiuni de bancă	785 —
Acțiuni de credit	230 30
London	112 86
Argint	100 —
Galbin	5 56
Napoleon d'aur (poli)	9 32 1/2
Valuta nouă imperială germană	57 60 1/2

Estras din foia oficială „Budapesti Közlöny.”

Licitațiuni: în 17 Ian. și 17 Febr. 1879 imob. rămasului după Ioan Radu în Săcel (trib. Sibiu); în 7 Ian. și 7 Febr. imob. lui Iosif Bucș în Baratuș (trib. Chezdi Oșorheiu); în 24 Dec. imob. lui Mihaiu Pretori și soției sale în Baia de sus (jud. cerc. Baia-mare); în 9 Ian. 1879 imob. rămasului după Stefan Miske în Măricaș (trib. Cluj); în 22 Ian. și 22 Febr. imob. lui Martin Schenker în Mercurea (trib. Sibiu); în 20 Dec. imob. Reginei Sontag în Sibiu (trib.); în 18 Dec. imob. lui Mihaiu Roth în Bistrița (tribunal); în 15 Febr. 1869 imob. conte-

lui Victor Toldalagi în Corunca (trib. Murș-Oșorheiu); în 18 Dec. 1878 și 18 Ian. 1879 imob. lui Petru Schuster în Noerich; în 27 Ian. și 27 Eebr. 1879 imob. lui Ioan Beu în Apoldul mic (trib. Sibiu); în 2 Ian. și 2 Febr. 1878 imob. și mob. lui Georg Susman în Codmeniș (trib. Dej); în 3 Ian. și 3 Febr. imobil. lui George Butas și soți în Briznic (trib. Deva);

Nr. 1052—1878.

1—2

CONCURS.

La școla granițărăscă din Cugierin lângă Orestia e de a se conferi un post de învățătorăscă cu salariu anual de 300 fl. v. a. cortel și lemne de foc. —

Acelea competente române, cari doresc a obține acest post, conformându-și petițiunile lor cu documentele prescise de lege au a se adresa până inclusive 28 Decemvre a. c. st. nou la

„Comitetul administrativ de fondul școlastic al fostilor granițari din regimentul român I din Sibiu.

Nr. 82.

3—3

EDICT.

Ana Ioan Neamț născută în Porumbacul de sus de rel. gr. or. carea în a. 1873 cu necredință a părăsit prelegiuitul seu bărbat Georgiu Stoichița tot din Porumbacul de sus de rel. gr. cat. nesciindu-se locul ubicațiunii sale prin această se provocă, ca în termen de un an de la publicarea acestui Edict să se prezenteze la oficiul protopopesc gr. or. al Făgărășului II spre a fi confronțați la olaltă, căci la din contră se va suscepe și pertracta procesul divorțial și în absența citatei.

Avrig, 1 Noemvre 1878.

Oficiul protopopesc al Făgărășului II ca for matrimonial de 1-a instanță.

Nr. 462—1878.

3—3

EDICT.

Nicolae Vasilie Cristolovean din Brașov a părăsit cu necredință aproape de 12 ani de zile prelegiuita lui soție Stanca Nicolae Ciobotar tot din Brașov, și pribegește în lume fără de a să ști locul unde se află, și de mai trăiesce este prin această citat, ca în termen de șese luni, să se prezenteze înaintea subscrisului for matrimonial, căci la din contră și în absența lui se va pertracta și decide procesul divorțial intentat asupra'i.

Brașov, 15 Novembre 1878.

Forul matrimonial gr. or. al tractului protopresbiterial al Brașovului I.

Iosif Barac m/p, prot. gr. or.

Dr. Nicolau Olariu,
advocat,

ș'a deschis cancelăria ș'a în Sibiu, strada Poplăcii mari Nr. 25, etagiul prim.

[23] 3—3

A eșit din tipar zilele aceste:

[16] 3—4

AMICUL POPORULUI,

Călindar pe anul 1879 de Visarion Roman, de următorul cuprins:

Partea I. Cele 12 luni, cu toate ale călindarului. — Călindarul istoric este înmulțit ocupând fie-care lună o pagină întregă. — Călindarul agronomic i s'a dat o împărțire nouă și el se caselelor domnișore. — Mersul căilor terate. — Călindarul postal. — Serviciul telegrafic. — Tabelă comparativă despre unitățile de monetă ale diferitelor state. — Tergurile. — Scara tacselor de timbru.

Partea II. Amor și resburare, novelă istorică de I. A. Lăpădat. — Carol I. și Elisabeta Alecsandri, cu portret. — Statua lui Michaiu Vitezul în Bucuresci, cu ilustrațiune. — Vasile ajunul cununiei. — Agronomia: Mișlăce contra defectelor unei pivnițe. — O mamă catră fca sa în Greutatea diferitelor plânte agricole cultivate. — Folosirea petrolului la grădinarit. — Cartofi de tōmnătințe, glume ilustrate (cu 7 gravure, enigme, logogriife etc. — Anunciuri.

Călindarul se pôte procura d'a dreptul dela editorul V. Roman în Sibiu, cum și prin toate librăriile și vëndătorii sciuti.

Prețul unui esemplar e 50 cruceri. Librarilor și altor vëndători li se acōrdă proviziuni însēmbrate, în care privință a se adresa la editorul mai sus numit.